

De gunsteling - Saskia Profijt

door Boris Yland

Het tweede boek van Saskia Profijt, *De Gunsteling*, is een verfrissend boek. Het is geen Hollands familiedrama, het gaat niet over een dolende (jonge) schrijver of een multi-culti polderliefde. Duidelijk geïnspireerd door een zestiende-eeuws koningsdrama, vertelt Profijt het verhaal van de eerste vrouwelijke premier van het Groot-Brittannië, Elizabeth.

Deze Elizabeth lijkt onmiskenbaar op Tony Blair. Ze is van de Labour partij, maar modern links, spreekt het jargon van target-politiek en worstelt met een uit de hand lopende oorlog in Afghanistan.

Tegelijk is Elizabeth een moderne Queen Elizabeth I, die in de 16e eeuw de eerste vrouwelijke monarch van Groot-Brittannië was. De kille Elizabeth I was verwickeld in een verboden liefde met de graaf van Leicester, Robert Dudley. Nadat het net niet tot een huwelijk kwam, werd Dudley, kort na de moord op Willem van Oranje, naar Nederland gestuurd. Zijn militaire campagne faalde genadeloos. Deze geschiedenis is van belang omdat het een blauwdruk vormt van het verhaal van Saskia Profijt.

Premier Elizabeth uit het verhaal is een goed politicus, maar durft geen zwakte te tonen, bang dat de pers het meteen zal opvatten als een teken dat ze als vrouw ongeschikt is voor het vak. Mede daarom lijkt een privé leven erbij in te schieten. Vervlochten met het politieke leven van premier Elizabeth - het gekonkel, het geroddel - is het verhaal van haar eenzaamheid. Ze dendert door als premier en ondanks dat ze het niet toe wil laten, ontwikkelt ze een lustige relatie met een jonge officier, Robert Devereux, zelf een ongeleid projectiel.

Hoe ze ook probeert de touwtjes in handen te houden, sommige krachten krijgt Elizabeth niet onder controle. Robert is zo'n kracht. Langzaam maar zeker weet de jonge officier de strenge Elizabeth in populariteit te overtreffen. Hoe populairder hij wordt bij het volk, hoe meer Elizabeth haar controle over hem verliest. Hij doet ongelukkige uitspraken en gedraagt zich als een popster. Uiteindelijk zendt ze hem naar Afghanistan, deels op zijn aandringen, maar deels als een oplossing voor het probleem.

Het onvermogen controle te houden is het centrale thema in het boek. Ook al heb je macht, sommige problemen vragen meer dan wat je als persoon kan doen. Behalve bij Elizabeths worsteling, speelt het thema ook bij het subverhaal van Elizabeth's media-adviseur, Gwyn Goldsmith. Hoewel hij een geslaagde adviseur is, het brein achter elke stap van Elizabeth, weet Gwyn thuis maar moeilijk de zaken op orde te houden. Zijn gezin desintegreert door de eetstoornis van zijn dochter. Het is een strijd tegen het onvermijdelijke, die schitterend laat zien hoe weerbarstig de realiteit kan zijn en hoe machteloos ook machtige mensen kunnen staan.

De kracht van het verhaal ligt in het drama, dat klein is gehouden. Maar de inspiratie van de geschiedenis geeft de thematiek een canoneke kracht, de thema's zijn scherp, helder en krachtig. Bovenal is het een verademing eens een

boek te lezen waarin de schrijver voor zo'n verrassende setting heeft gekozen.

De gunsteling
Saskia Profijt
Nieuw Amsterdam, oktober 2008

Wie?

Lees hier een fragment van De gunsteling

- Uw eigen domeinnaam?
- Fietsen tot 60% korting
- HBO+ vacatures op NationaleVacaturebank.nl
- Lastminutes!
- WeBellen.nu